

Negyven év után

„Ha valaki negyven esztendő fölött el munkában, már önmagában is szép teljesítmény, de úgy, ahogy ezt maga tette, én még nem látom, nem is lehet elmondani. Az intézetben maga volt az, akitől lehetett tanulni valamit.” — Ezekkel a szavakkal búcsúztatta a nyugdíjba vonuló Frankl Stefániát dr. Ormos Jenő professzor. És amikor arra kértem, jellemezze néhány szóval, ezt mondotta: „A Stefike, az egy külön valaki, akihez mi nem mérhetjük magunkat.”

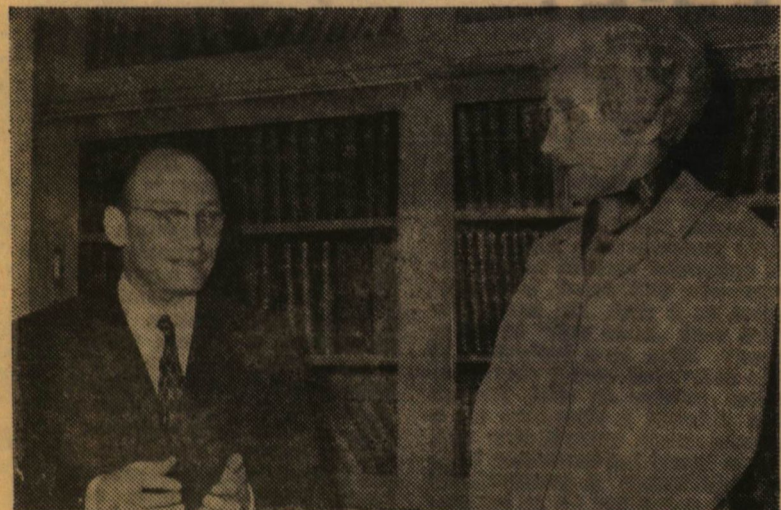
A Kőrönczani és Kórszövetségi Intézet vezetői, munkatársai és dolgozói kis házi ünnepség

a munka alapelve mégsem változott: rendkívül sok türelem, jó beágyazás és egy jó készséges.

— **Hány metszetet készített életében?**

— Nem tudnék pontosan válaszolni, hiszen ezt képtelenség kiszámítani. Volt olyan hónap, amikor több tízezer metszet került ki a kezemből.

— **Öt-hat munkatársából lett azóta professzor, és még ma is, ha valakinek tudományos munkájához különleges metszetekre van szüksége, hozzá fordul. Ezért nem is lehet nyugdíjba vonulásról beszélni, hiszen amint azt Ormos**

(Foto: Szupera Pálné)

keretében búcsúztatták Frankl Stefánia asszisztensnőt. Nem akartam megzavarni az ünnepést, az aranygyűrű és az egyéb ajándékok átadását, a fényképezést, és a régi emlékek felidézését. Hiszen Stefike negyven évi munkájával érdemelte ki mindezt. Később beszélgettünk erről a hosszúnak tűnő időről, de ahogy ott állt velem szemben, kissé megilletődve, de mosolygósan, nem hittem el ezt a negyven évet.

— Akkoriban nehezen lehetett állást kapni. Gyors- és gépipari iskolát végeztem, majd a Törvényeségi Orvostani és Kőrönczani Intézetbe kerültem. 1940-ben még mindig csak 96 pengő volt a fizetésem, és tíz évi munka után még a kinevezésem sem kaptam meg. Kénytelen voltam az Újszegedi Kendergyárban állást vállalni de 1945. áprilisában már visszajöttem az intézetbe. Ekkoriban tanultam meg a histotechnikát. Feljegyeztem tapasztalataimat, receptjeimet, amelyeknek jelentős részét sajátmagam kísérleteztem ki. Ebben a három hatalmas füzetben található minden recept, minden eredmény. Azóta bár a technikai feltételek jelentősen megjavultak, az anyagok is félelmetesen megszorodtak.

professzor mondta: „nagyon sokáig szükségünk van még magára.”

— Remélem, nem vagyok olyan, mint az egyszeri vasutas, aki egész életében csak a síneket kopogtatta, és amikor nyugdíjas lett, csak egyetlen kérdése volt: csak azt mondják meg, mire volt ez jó? Értettem a munkám, tudtam, mit csinállok. Az utolsó percig „feldobott”, ha egy metszet jól sikerült. Szeretném, ha a fiatalokban is érezném, ami bennem még tegnap is megvolt, a lelkesedést, ahogy a mikroszkóphoz ültem és megnéztem, mit műveltem.

Frankl Stefánia nyugdíjba ment, de nem búcsúzik végelegesen a Kőrönczani és Kórszövetségi Intézettől. Szükség van rá, szükség van arra, hogy gazdag tudását, felmérhetetlen tapasztalatát átadja a fiataloknak. Akik majd megpróbálják követni, de kérdéses, hogy el tudják-e érni azt a lelkesedést, munkatempót, és szakmai szeretetet, ami Stefikét jellemezte. Én sem tudok mást mondani, mint amit dr. Karácsonyi Gizella mondott: „Emberöbök fennak elteni, amíg újra ilven asszisztensnő kerül az intézetbe.”

DEÁK GÁBOR

Dózsa emlékülés

December elsőjén a JATE Bölcsészettudományi Karának történelmi Szakcsoportja Dózsa György születésének 500. évfordulója alkalmából szakmai — ideológiai vitát rendezett a XVI.—XVII. századi közép-kelet európai parasztmozgalmak történetéről. Az emlékülés keretében négy előadás hangzott el.

Először dr. Kulcsár Péter, az Egyetemi Könyvtár osztályvezetője beszélt a szegedi Dózsa hagyományról. Referátumában elemezte a város és a nagy parasztvész kapcsolatát. Az előadó azt fejtegette, hogy a szegedi Dózsa hagyománynak tulajdonképpen nincs történelmi alapja. Az idevágó irodalom ugyan említ egy Pálffy Balázs nevű szegedi főbíró, aki állítólag örökbe fogadta volna Dózsát, de valószínű, hogy a főbíró kitalált személy. Így Szeged soha nem volt Dózsa második otthona, sem gyermekkorában, sem később. Ennek bizonyítására az előadó számos érvt hozott fel, melyek közül csak egyet emelünk ki. Dózsa hadjáratai messze elkerülték Szegedet — azt a várost, ahol valószínűleg az ellenség tanyázott. Istvánffy, Szerényi és más krónikáiról — akik, amint azt az előadó is bebizonyította, nem fogadhatók el hiteltelnek — vezették fűre Juhász Gyulát is, aki Dózsa feje című versében fogalmazta meg ezt a szegedi legendát.

A második előadást dr. Szántó Imre tanszékvezető egyetemi tanár tartotta az 1526—1527-es Car Jovan Nenad felkelésről. A dolgozat elmezte a délvédeli parasztfelkelés jelentőségét, for-

Szabó Imre: Dózsa

máját, összevetve a Dózsa felkeléssel.

Egy kelet-európai parasztfelkeléssel foglalkozott dr. Varga Ilona egyetemi adjunktus előadása a Bolotnyikov felkelés és a parasztság röghözkötése címmel. A referátum a sajátos orosz viszonyok között élő parasztság felkelését mutatta be, vizsgálva ennek jelentőségét.

Dr. Anderle Ádám egyetemi tanárségéd dolgozata A mai polgári parasztmozgalom-kutatás néhány kérdése címmel zárta le az előadás-sorozatot, amelyet értékes hozzászólásokkal egészítették ki a jelenlevők.

HAJPÁL GABRIELLA

Ifjúsági Szakszervezeti Bizottság

A Szegedi Orvostudományi Egyetem hallgatói közül egyre többen fordulnak érdeklődéssel a szakszervezet munkája felé. Ez abból az egyszerű tényből is látható, hogy **míg tavaly 280, az idén már több, mint 400 hallgató tagja a SZOTE szakszervezetének.**

Legfőbb fórum a Szakszervezeti Tanács, amely egy-két hónapos időközökben ül össze. Az ülések közötti időszakban a feladatokat, a Szakszervezeti Bizottság látja el. Mintegy két évvel ezelőtt az egyetemi hallgatók és az egyetemen dolgozó fiatalok nagyszámúja miatt külön Ifjúsági Bizottság alakult. Fő célja, a fiatalok érdekeinek képviselése, jogainak megvédése, az Ifjúsági Törvény betartásának ellenőrzése és nem utolsósorban a szakszervezeti munka megismertetése és megszerettetése a fiatalokkal. Ezekről a törekvésekről, s az eddig elért eredményekről kérdeztük meg dr. Selmezy Béla adjunktust, az Ifjúsági Bizottság vezetőjét.

— **Megalakulásunkkor 700 dolgozó fiatal és 280 hallgatót képviseltünk, de ez a létszám fokozatosan növekszik. Bizottságunknak 8 tagja van. En az SZB képviselője vagyok, helyettesem dr. Várkonyi Tibor. A megbeszéléseken rajtunk kívül jelen van az oktatói KISZ, a KISZ VB egy képviselője, valamint egy orvostan- és egy gyógyszerészhallgató, és két egyetemi dolgozó fiatal.**

— **Az IB teendője a hallgatók körében a szakszervezeti bizalmi hálózat kiépítése minden évfolyamon. Ez teljes mértékben sikerült. Hat orvostan- és négy gyógyszerészhallgató bizalmink van, akik az összekötők segítségével az intézőbizottság ülésein tolmácsolják a hallgatók problémáit.**

— **Második tervünk, a KISZ-szel közösen végzett feladatok bővítése. Sajnos az évfolyam alapszervi vezetőségeibe nem tartoznak a szakszervezeti bizalmiak, pedig az ő részvételük — hiszen elég nagy tömeget képviselnek — nagyon fontos lenne. Az eddigiekben is volt és van közös programunk a KISZ-szel. Például a közös fotóklub. Az IB és a Nő-**

gyógyászati Klinika KISZ-szerelvezete együttesen vásárolt TV-készüléket. Ide sorolhatjuk a cseréldülesek szervezését is. A sport és kultúra terén több ízben volt már közös rendezvényünk. Jól működik az IB képzőművészeti köre, kirándulást szerveztünk a vásárhelyi Oszri Táriatra. Szólni kell még a Segélyezési Bizottságról is, melynek segítségével különféle — bár igen minimális — juttatásokat kapnak.

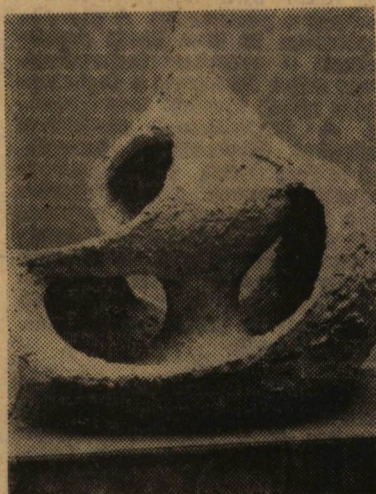
— **Az idei programunkat úgy állítottuk össze, hogy a dolgozó és diák fiatalok minél jobban megismerjék egymást. Több közös összejövetelt, kirándulásokat, vitáesteket szeretnénk rendezni. De hogyan szervezzük meg az első közös találkozókat? Hol legyen? Kik segítenének a megrendezésben? Vajon valóban van-e erre igény? Ezekre a kérdésekre szeretnénk minél hamarabb választ kapni. Erősen kérünk fel minden érdekeltet arra, hogy ötleteit, kéréseit, javaslatait — amelyeket nagyon várunk és amelyekre nagy szükségünk van — a szakszervezeti bizalmihoz juttassák el.**

F. K.

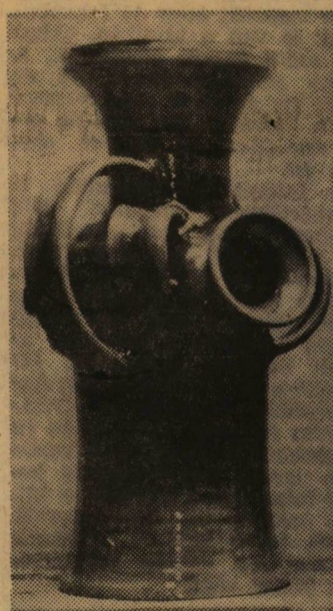
Könyvüzenei klub

Azzal a céllal alakult az orvosegyetemisták könyvüzenei klubja, hogy mindazoknak, akik értői, szeretői, élvezői a könnyűzenének, tartalmas, művészi igényű klubfoglalkozásokat tartsanak — minden alkalommal lemezhallgatással egybeolttva — szombatoként délután 5—10-ig az Eötvös utcai KISZ-klubban. A klub ebben a félévben szerveződött, eddig négy összejövetelük volt. A novemberi foglalkozáson négy Beatles nagylemezt és az együttesről szóló ismertetést hallhatták. Decemberben volt egy előadásuk a magyar könnyűzenéről, majd Régi és új slágerek címmel összeállítás szerepelt a klub programjában, végül dr. László István mutatott be régi és új Beat-újdonságokat.

A következő félév és esetleg — ha igény van rá — a vizsgaidőszak programját úgy szeretnék összeállítani, hogy elsősorban figyelembe vegyék a könnyűzenei klub iránt érdeklődők kívánságát. A klub vezetői: Németh Péter IV. éves és Varró András I. éves orvostanhallgatók. Hozzájuk, vagy Iván András (Semmelweis kollégium) fordulhat mindenki, akinek a klub programjával kapcsolatban valami javaslata van.

Sajtóház — Művészklub

Búcsúzól...

Felvételi vizsgákon ismertük meg dr. Szabó László professzort. Majd a felsőévesek, mint minden tanárról, róla is sokat meséltek. Aztán tanított bennünket. A saját „bőrünkön” tapasztaltuk mindazt, aminek alapján a diákok megítélik a tanárt. 40 évi pedagógiai munkásság során Szabó professzor mindig megértette tanítványait. Gyakran mondta: — A diák 18—20 éves fejjel másképp gondolkodik, mint egy 50 éves professzor. Kevesebb a tapasztalata és mások a céljai. Ezt mindig figyelembe kell venni és meg kell érteni.

Előadásain a földrajzi szemléletmód kialakítására törekedett, gondolkodtatott és közben emlékeztetett kis történetekkel fűszerezte szinte nehézség nélkül táplálta belénk a legnehezebb anyagot is. Ezt az elvet követte tankönyvírói és szerkesztői munkássága is. Tíz főiskolai jegyzete és tíz tankönyve jelent meg. Mind-egyikben igyekezett az általa főszerkesztés tartott adathalmazokat kiszűrni, hogy minél inkább a földrajzi gondolkodás kerüdjön előtérbe. Ő hívta fel a figyelmet a külföldi tanulmányutak szükségességére is.

— **Milyen kép maradt meg önben a főiskolai hallgatókról? — kérdeztük meg dr. Szabó**

Lászlót nyugdíjba vonulása után.

— **Szerettem a szegedi diákokat — mondta —, szerettem azt, hogy ha a folyosón végigmen-tem, válthattam néhány szót valamelyikükkel.**

Nekünk diákoknak is sokat jelentett, ha az utcán, a „Gödör”ben, vagy éppen a vonaton barátságos mosollyal már messziről üdvözölt. Igényességét és határozottságát ismerve, a nála tett vizsgák mindig nagy jelentőségűek voltak. De azt is mindenki tudta, hogy fáradtságot nem ismert, végtelenül türelmes és becsüli hallgatóit.

Budapest és Szeged között osztotta meg a hét napját tizenhét éven keresztül. A pesti főiskola megszüntetése után 1955-ben jött át a Szegedi Tanárképző Főiskolára. 1959—69 között tanszékvezető volt, négy évig az egyetem is tartott előadásokat. „Arra a megállapításra jutottam, hogy az egyetemi katedra és az öt évi főigazgatóhelyettesi megbízás miatt elszakadok a tanszék munkájától és a diákoktól. Ezért a későbbiekben ezt már nem vállaltam.”

Szeretett együtt dolgozni hallgatóival. 1961—62-ben a Magyar Tudományos Akadémia és az Országos Tervhivatal egy nagyobb

lélegzetű munkával a tanyakérdés vizsgálatával bízta meg. Ebben hallgatói közül sokakat bevont. Pedagógiai és tudományos munkája elismeréseként négy alkalommal részesült különböző kitüntetésekben. Legutóbb a Munka Érdemrend ezüst fokozatát kapta meg.

— **Most, hogy nyugdíjba vonult, tevékenysége másirányú lesz. — Akkor kell elmenni nyugdíjba — vélekedik erről — amikor még vannak elképzelései, tervei az embernek. Ezért határoztam el, hogy ebben az évben itt hagyom a főiskolát. Bár sajnálom.**

Mint elmondta, egyelőre nem köti le magát túlzottan. Kicsit kötetlenebbül dolgozik tovább. A rádióban, televízióban, folyóiratokban bizonyára sokszor találkozunk még nevével, munkájával.

— **Hogyan foglalja össze azokat a feltételeket, amelyek figyelembevételével a főiskolások is széles látókörű, jó pedagógussá válhatnak?**

— **Olvasnának sokat, kísérjék figyelemmel a szakirodalmat, hogy azt tanári munkájukban kamatoztatni tudják. Építsenek nyugodtan akár túl merész terveket is, mert az is csak előbbre visz, de legyen erejük mindig az újrakezdéshez. Aztán ha problémák adódnak, keressenek fel bátran, mindig örülök régi hallgatóimnak.**

— **Köszönjük szépen.**

T. E.